

Begroting 2023

Concept aangepaste begroting na opstellen
kernagenda 2023 – 2027 Regio Hart van Brabant

Regio Hart
van Brabant
SAMENWERKENDE GEMEENTEN

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2	5	Bedrijfsvoering	20
1.1	Kernagenda 2023 - 2027	2	5.1	Begroting bedrijfsvoering Regio Hart van Brabant	21
1.2	Indeling in domeinen en de relatie met Midpoint Brabant	2			
1.3	Financieel kader	3	6	Paragrafen	23
			6.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	23
2	Uitvoeringsagenda sociaal domein	4	6.2	Financiering	24
2.2	Programmaliijnen sociaal domein	6	6.3	Bedrijfsvoering	24
2.3	Begroting sociaal domein exclusief jeugdhulp	8			
2.4	Programmaliijn Jeugdhulp	9	7	Begroting en financiering	26
2.5	Begroting jeugdhulp	10	7.1	Overzicht van baten en lasten	26
			7.2	Geprognosticeerde balans 2022	27
3	Uitvoeringsagenda fysiek domein	12	7.3	Reservepositie 2021 - 2026	28
3.1	Integraal werken en gebiedsopgaven	12	7.4	Dekkingsgronden via gemeentelijke bijdragen (met uitzondering van jeugdhulp)	28
3.2	Programmaliijn Energie, Klimaat & Grondstoffen	12	7.5	Dekkingsgronden via cofinanciering (met uitzondering van jeugdhulp)	29
3.3	Programmaliijn Duurzame Verstedelijking	13	7.6	Dekkingsgronden jeugdhulp	29
3.4	Programmaliijn Mobiliteitstransitie / Regionale Mobiliteitsagenda	13	7.7	Saldi	31
3.5	Programmaliijn Toekomstbestendig Landelijk Gebied	14	7.8	Btw	31
3.6	Begroting fysiek domein	14	7.9	Meerjarenoverzicht 2023 - 2026	32
3.7	Activiteiten buiten de regiobegroting	15	7.10	Taakvelden Regio Hart van Brabant	33
			7.11	Incidentele baten en lasten	33
4	Uitvoeringsagenda economisch domein	17	7.12	Indicatoren	34
4.1	Verbinding Regio Hart van Brabant - Midpoint Brabant	18			
4.2	Programmaliijn regionale economie Regio Hart van Brabant	18	8	Vaststellingsbesluit	36
4.3	Begroting economisch domein	19			

1 Inleiding

Voor u ligt het ontwerp van de aanpassing van de begroting 2023 van Regio Hart van Brabant. De aanleiding voor deze aanpassing van de begroting 2023 is de kernagenda '23-'27. De belangrijkste wijzigingen betreffen de indeling en naamgeving van de domeinen en portefeuillehoudersoverleggen. Deze begroting bevat tevens de uitvoeringsagenda 2023.

1.1 Kernagenda 2023 - 2027

De kernagenda gaat uit van de maatschappelijke opgaven waarvoor gemeenten zich gesteld zien de komende jaren. Op de kernagenda staan de activiteiten voor de regionale samenwerking. Alle gemeenten werken en betalen mee aan de uitvoering van deze kernagenda.

Voor de uitvoering van de kernagenda 2023 - 2027 wordt jaarlijks in de begroting een actuele uitvoeringsagenda opgenomen, waarin de beschikbare middelen voor de uitvoeringsagenda worden bepaald.

De kernagenda is te vinden op de website: www.regio-hartvanbrabant.nl/downloads/bedrijfsvoering.

1.2 Indeling in domeinen en de relatie met Midpoint Brabant

We onderscheiden drie domeinen: sociaal, fysiek en economisch. Per domein is het beschikbaar te stellen budget genoemd. In de uitvoeringsagenda zijn per domein de programmalijnen beschreven/uitgewerkt. Op het economisch domein werken Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant als multihelix-organisatie samen. De verbinding tussen beide samenwerkingsverbanden ziet u op verschillende momenten terug. De meest in het oog springende is de (mede)aansturing van Midpoint Brabant door Regio Hart van Brabant als publiek mede-eigenaar. Hiertoe zijn vanuit Regio Hart van Brabant twee bestuurders afgevaardigd in het algemeen bestuur en in de stuurgroepen van Midpoint Brabant. De twee afgevaardigde bestuurders brengen de beleidsmatige vraagstukken die bij Midpoint Brabant op tafel komen, weer bij de Regio Hart van Brabant onder de aandacht. Met de middelen, zoals samengebracht in deze ontwerpbegroting, financieren we kennisdeling, beleidsbepaling en de totstandkoming van werkprogramma's, proeftuinen en innovatieve projecten. Deze worden gefaciliteerd door het regiobureau Hart van Brabant en het programmabureau Midpoint Brabant. Onze begroting heeft beperkt ruimte voor daadwerkelijke uitvoeringsactiviteiten.

1.3 Financieel kader

De begroting 2023 bevat de volgende informatie:

- Een overzicht van de lasten en baten per domein (sociaal, fysiek en economie) en van bedrijfsvoering.
- Per domein en bij bedrijfsvoering wordt aangegeven welke kosten begroot zijn voor Regio Hart van Brabant.
- Een begroting jeugdhulp 2023, die in onderstaande tabel valt onder de post Sociaal.
- Een totaalbegroting Regio Hart van Brabant 2023 waaruit blijkt wat de omvang is van de te dekken lasten (exclusief jeugdhulp).

De gemeentelijke bijdrage per inwoner blijft € 4,40.

Begroting Regio Hart van Brabant (in €)

	Lasten	Baten uit gemeentelijke bijdragen per inwoner	Baten uit overige gemeentelijke bijdragen
Sociaal	137.180.414	481.414	136.699.000
Fysiek	406.773	406.773	
Economie	111.169	111.169	
Tussentijdse bijsturing, domeinoverstijgend	50.000	50.000	
Bedrijfsvoering	963.051	963.051	
Totaal	138.711.407	2.012.407	136.699.000

Deze begroting is de basis voor de uitvoeringsagenda 2023 die onderdeel is van dit document. In de begroting worden de financiële kaders op het niveau van de drie domeinen sociaal, fysiek en economie gesteld. In de uitvoeringsagenda worden de financiële kaders binnen de respectievelijke domeinen onderverdeeld. De uitvoeringsagenda is opgesteld aan de hand van te onderscheiden programmalijnen.

In de oorspronkelijke begroting 2023 was ook een bedrag van € 15.000 opgenomen als bijdrage vanuit de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA), als automatische van die bijdrage in voorgaande jaren. Voor 2023 is deze bijdrage echter niet voorzien bij de GGA en komt daarmee in deze begroting te vervallen.

2 Uitvoeringsagenda sociaal domein

Langs de programmalijnen Integraal, Arbeidsparticipatie, Maatschappelijke Ontwikkeling en Jeugdhulp pakken we activiteiten op waar we vanuit de regionale samenwerking een verschil kunnen maken om de grote uitdagingen in de maatschappelijk opgaven op het gebied van bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezondheid het hoofd te bieden.

Hierbij zetten we verder in op de inhoudelijke lijn die we al hadden en op de bestaande werkwijzen (zoals de Bestuurscommissie Jeugd). Dit omdat het transformeren en ontwikkelen binnen het sociaal domein vaak een kwestie van de lange adem is. Tegelijk hebben we oog voor de ontwikkelingen die op dit moment spelen ten aanzien van de arbeidsmarkt, de woon-zorgproblematiek, het zorgtoezicht, de financiën die onder druk blijven staan en de steeds maar complexer wordende casuïstiek waar wij als gemeenten voor aan de lat staan.

We werken regionaal samen omdat we hierdoor dingen bereiken die alleen niet haalbaar zijn (bijvoorbeeld innovaties door bundeling expertises), we hierdoor andere partijen aan ons weten te verbinden, we als regio additionele financiering van het Rijk of de provincie kunnen organiseren, of simpelweg omdat het bij wet zo bepaald is. Daarmee weten we als Regio Hart van Brabant een wezenlijke bijdrage te leveren aan de vraagstukken binnen het sociaal domein.

Bron: kernagenda '23 – 27

2.1.1 Uitgangspunten

Integrale benadering op dé cruciale thema's in het sociaal domein

Vanuit de ervaringen in het sociaal domein weten we steeds beter wat goed werkt en wat we nog moeten verbeteren. Zo willen we als regio aansluiten bij de thema's die de VNG en Divosa hebben benoemd als dé opgaven voor een toekomstbestendig sociaal domein. Daarbij hebben we gekeken hoe deze invulling te geven voor de regionale samenwerking:

Bestaanszekerheid

We willen dat al onze inwoners kunnen opgroeien en leven in een veilige (thuis)situatie, waardoor ze zich een leven lang optimaal kunnen ontwikkelen. Dat geldt ook voor kinderen: zij moeten zich veilig kunnen ontwikkelen, ontplooiën en meedoen in de samenleving. We willen dat kinderen opgroeien in een thuissituatie en dat zij dichtbij huis de hulp krijgen die zij nodig hebben. Als het niet mogelijk is om thuis op te groeien, dan zorgen we dat het leefklimaat zo thuis als mogelijk is. We willen dat kwetsbare inwoners en gezinnen betaalbaar en passend kunnen wonen in hun eigen dorp of wijk, met indien nodig extra hulp of ondersteuning. We zorgen er daarnaast voor dat meer mensen meedoen, zodat zij hun (arbeids-)potentie zo goed mogelijk benutten en daardoor minder afhankelijk zijn van voorzieningen.

Kansengelijkheid

We willen dat alle inwoners van de regio Hart van Brabant, ongeacht achtergrond of opleidingsniveau, een leven lang kunnen ontwikkelen. We zorgen dat de juiste mensen, met de juiste kwalificaties, op het juiste moment beschikbaar zijn voor werkgevers. Kinderen en jongeren moeten zich op school kunnen ontwikkelen. Ook als zij een ondersteuningsvraag hebben. Daarnaast willen we dat zij zo snel mogelijk passende zorg en een passend toekomstperspectief geboden krijgen. We zetten in op het bieden van jeugdhulp aan de gezinnen die het het hardste nodig hebben, door de jeugdhulp te normaliseren en af te bakenen. Dit met als doel een duurzaam en betaalbaar zorglandschap, waar hulp snel beschikbaar en van goede kwaliteit is.

We willen dat onze inwoners de juiste hulp en ondersteuning krijgen, zonder dat regelgeving in de weg zit. We borgen en realiseren de uitgangspunten van de nieuwe inkoop door middel van een zorgvuldige implementatie en uitvoering ervan. We hebben daarbij inzicht in de manier waarop, en zorgen ervoor dat, binnen de beschikbare middelen goede kwalitatieve zorg wordt geboden aan inwoners die dat nodig hebben ('zorggeld is zorggeld'). Om goede zorg en ondersteuning lokaal beschikbaar te houden in de krappe arbeidsmarkt, kijken we met elkaar op welke thema's we door samenwerking meer kunnen bereiken waarbij we de ambtelijke capaciteit in de regio zo efficiënt en effectief mogelijk inzetten.

Gezondheid

We zetten in op gezondheid en preventie vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid met partners in het medische domein, om de kosten van individuele ondersteuning in het sociaal domein te drukken en voorkomen.

Naast de integrale samenwerking binnen het sociaal domein is het nodig om de verbinding te maken in ieder geval met financiën en het fysieke domein.

Financiële uitdagingen

De verdeling van de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten - het gemeentefonds (waarbij het gaat om een bedrag van ruim € 30 miljard) - gaat op de schop. De financiële gevolgen hiervan baren zorgen bij een groot aantal kleinere gemeenten. Als regio volgen en onderzoeken we nauwgezet wat dit voor ons gaat betekenen in de toekomst. We hebben onze zorgen daarover gedeeld met de provincie en het Rijk.

Wonen als basis

Er is sprake van een grote krapte op de woningmarkt. Tegelijk zien we dat het hebben van een woning, en daarmee een stabiele basissituatie, de kern is om te komen tot bestaanszekerheid. Uit een analyse van ons regionale project Maatpact blijkt dat het inzetten op bestaanszekerheid in de vorm van een passende woning bovendien bespaart op uitgaven Wmo en jeugdhulp. In de regio zijn we daarom activiteiten gestart om te komen tot oplossingen voor het woonvraagstuk, zoals de woonzorganalyse en de

taskforce huisvesting. Dit vraagstuk blijft de komende jaren veel tijd en aandacht vragen en gebeurt in nauwe samenwerking met het fysieke domein.

2.2 Programmalijnen sociaal domein

Regionale samenwerking nodig om vraagstukken het hoofd te kunnen bieden

Een deel van de oplossingen voor de hiervoor beschreven thema's ligt op lokaal niveau. Tegelijk lopen gemeenten aan tegen fundamentele vraagstukken die ze niet op het lokale praktijk- en uitvoeringsniveau kunnen oplossen. Om daar verschil te maken, is gezamenlijke inzet nodig en een samenhangende benadering van maatschappelijke problemen en van de verschillende wettelijke domeinen. Dit doen we nu ook al in Regio Hart van Brabant door onder meer:

- samen met de zorgverzekeraars te bekijken hoe we kunnen investeren in het gezonder worden van inwoners,
- via de lobby te kijken naar de nodige veranderingen in de participatiewet (omdat de wetgeving nu haaks staat op de opdracht van maatwerk en werken aan een goede basis),
- samen te werken met het onderwijs om de kansenongelijkheid in de maatschappij tegen te gaan.

2.2.1 Jeugdhulp

In het derde kwartaal van 2022 verschijnt de Hervormingsagenda Jeugd 2022 – 2028 van het Rijk. Als regio dragen we hier actief aan bij en we hebben via contacten bij het Rijk voorstellen aangedragen. Zoals bij alle vraagstukken in het sociale domein, gaat het om het met een meer integrale blik kijken naar de jeugdigen en gezinnen in onze regio. Deze inhoudelijke ontwikkeling wordt echter wel gekoppeld aan een financiële vertaling. Die vertaling moet leiden tot beter passende budgetten en meer zicht en grip op de budgetten binnen de jeugdhulp.

Met de Koers Samen met de Jeugd hebben we een mooie, inhoudelijke basis met elkaar neergezet waarop we kunnen voortbouwen. Een inhoudelijk grote uitdaging waar we als gemeenten de komende jaren voor staan, is de verbetering van de jeugdbeschermingsketen. We willen als regio daarom graag deelnemen aan de landelijke pilots om vooruit te lopen op het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/30/tk-bijlage-toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming).

De regionale begroting voor jeugdhulp, met een omvang van ruim € 136 miljoen, is opgenomen in paragraaf 2.5 en de dekkingsgronden voor de begroting (naar gemeente) in paragraaf 7.6.

2.2.2 Wmo

Per 1 januari 2022 is de inhoudelijke doordecentralisatie van Beschermd Wonen een feit. Aan de hand van de regiovisie Beschermd Wonen die de raden in 2022 vaststellen, is de financiële doordecentralisatie per 1

januari 2024 een feit. Gemeenten krijgen hiervoor financiële middelen. De regio sorteert erop voor om voor dit onderwerp geheel regionaal solidair te zijn en deze taak eerst nog vanuit de centrumgemeente (Tilburg) te laten uitvoeren.

Om het sociaal domein financieel duurzaam te houden, moeten we in de toekomst ook kijken naar de betaalbaarheid van de Wmo. De sterke groei van het aantal 80-plussers gaat gepaard met een grote toename van het aantal ouderen met een zorg- en ondersteuningsvraag. Nu is hét moment voor gemeenten om samen met het Rijk na te denken over de organiseerbaarheid en betaalbaarheid van de zorg in het algemeen en de ouderenzorg in het bijzonder.

2.2.3 Arbeidsparticipatie

De afgelopen jaren hebben we in onze regio geïnvesteerd in een infrastructuur waarmee we kunnen inspelen op actuele en toekomstige vraagstukken op de arbeidsmarkt. We doen dat als gezamenlijke gemeenten met sociale partners, onderwijsinstellingen en andere maatschappelijke organisaties. In meerdere sectoren is of dreigt een krapte aan voldoende geschoold personeel. Dit geldt ook specifiek voor het sociaal domein zelf: het verkrijgen en het behouden van personeel om aan de opgaven te voldoen is inmiddels een urgent vraagstuk. In andere sectoren gaat mogelijk een overschot ontstaan.

Tegelijk staan er nog (te) veel inwoners in onze regio aan de kant. Investeren in werkkansen en werkzekerheid zijn investeringen die zich terugverdienen. Niet alleen in een besparing op uitkeringen, maar ook elders binnen de keten van het sociale domein en op andere domeinen.

2.2.4 Het sociaal domein en Midpoint Brabant

Voor het sociaal domein, in het bijzonder arbeidsmarktbeleid, is Midpoint Brabant een cruciaal onderdeel in de regionale samenwerking. Midpoint Brabant maakt het namelijk mogelijk om middelen vanuit de derde geldstroom te werven, te ontvangen en nuttig te besteden. Via die weg wordt ook vijf tot tien keer zo veel geld opgehaald, dan er vanuit de gemeentelijke bijdragen gefinancierd wordt voor arbeidsmarktprojecten. Het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt wordt, zoals eerdere jaren, in nauwe samenhang met de partners in Midpoint Brabant vormgegeven. Ook de bekostiging van het programmanagement voor human capital is daar ondergebracht. Voor een goed functionerende arbeidsmarkt is goed (technisch) geschoold personeel van groot belang. Om die reden worden via Midpoint Brabant onder meer het Deltaplan Techniek en het strategisch plan Smart Logistics gecoördineerd.

2.3 Begroting sociaal domein exclusief jeugdhulp

De toetreding per 1 januari 2022 van de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau tot de gemeenschappelijke regeling voor wat betreft het sociaal domein heeft geleid tot een verhoging van het projectbudget sociaal domein. Dit is in onderstaande tabel verwerkt.

Begroting sociaal domein (in €)

	Lasten	Baten	Saldo
Programmalijn sociaal domein projectbudget	365.000		365.000 N
Programmalijn sociaal domein werkbudget	100.000		100.000 N
Programmamanagement	115.500		115.500 N
Doorlopende activiteit Wet verplichte ggz	420.000		420.000 N
Taakstelling *	-/- 24.086		24.086 V
<hr/>			
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		481.414	481.414 V
Overige gemeentelijke bijdragen		75.000	75.000 V
Gemeentelijke bijdragen Wet verplichte ggz		420.000	420.000 V
Totaal	976.414	976.414	

* Taakstelling ten behoeve van de post tussentijdse bijsturing voor het AB. Deze post wordt ingezet op het geheel van de begroting Regio Hart van Brabant.

2.3.1 Toelichting lasten

De opgaven in het sociaal domein worden in 2023 eerder groter dan kleiner. Vanuit het sociaal domein is tegelijkertijd een bijdrage geleverd aan de nieuwe post tussentijdse bijsturing.

2.3.2 Toelichting baten

De gemeentelijke bijdragen naar rato van het aantal inwoners aan het sociaal domein is ten opzichte van de eerder dit jaar vastgestelde begroting verlaagd. Dit als gevolg van het instellen van de domeinoverstijgende post tussentijdse bijsturing.

De kosten worden gedekt uit de gemeentelijke bijdragen per inwoner aan Regio Hart van Brabant. Voor verschillende projecten geldt daarnaast dat het projectbudget in totaal omvangrijker is – of nog kan worden – dan enkel de bijdrage door de elf gemeenten. Dit door bijdragen van derden te organiseren.

2.3.3 Overige bijdragen en baten

Inkoop

Voor enkele activiteiten zijn de budgetten buiten de reguliere regiobegroting om geregeld, terwijl we de activiteiten gezamenlijk uitvoeren. In feite zouden de bijdragen aan deze programma's opgeteld moeten worden bij de gemeentelijke bijdragen, om zo tot een reëel beeld te komen van de werkelijke uitvoeringskosten op jaarbasis. Voor het sociaal domein geldt dit in ieder geval voor de projectkosten om te komen

tot een nieuwe gezamenlijke inkoop. In 2021 en 2022 vielen deze kosten ook buiten de gemeentelijke bijdrage per inwoner. Dit omdat het om dergelijke omvangrijke budgetten gaat, dat dit niet opgevangen kan worden binnen de reguliere regiobegroting. Voor een goede implementatie van de inkoop zullen er in 2023 ook nog extra projectkosten zijn. De verwachting is dat het gaat om een bedrag dat vergelijkbaar is met de afgelopen jaren. In 2023 zal bekeken worden wat de projectkosten voor inkoop na 2023 zullen zijn en op welke wijze financiering moet plaatsvinden.

Wet verplichte ggz

Voor de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) ontvangen gemeenten vanuit het Rijk financiële middelen. De gemeenten dragen deze middelen over aan Regio Hart van Brabant, die namens hen de uitvoering van de Wvggz organiseert.

2.4 Programmalijs Jeugdhulp

In 2023 wordt vervolg gegeven aan de uitvoering van de Regionale Koers Jeugd(hulp) Samen met de Jeugd. Deze schetst de beweging waarbij we jeugdhulp willen bieden vanuit de leefwereld van het kind. Om dit te realiseren werken we in 2023 samen met de jeugd, ouders, gemeenten en partners aan een gezamenlijk uitvoeringsprogramma met concrete doelstellingen en acties. Daarnaast zijn er een aantal grote bewegingen die ook in 2023 doorlopen. Denk hierbij aan de start van de nieuwe inkoop per 1 januari 2023.

Programma jeugdhulp 2023

De Regionale Koers Jeugd(hulp) Samen met de Jeugd staat centraal. De financiële kaders 2023 sluiten, zoveel als mogelijk, aan bij de uitgangspunten zoals vastgesteld in de Regionale Koers Jeugd(hulp). De thema's van dit programma zijn gebaseerd op de bouwstenen uit de Koers en samen met de jeugd, ouders, gemeenten en partners verder geconcretiseerd. Deze thema's zijn:

- Wonen doe je thuis
- Ieder kind groeit veilig op
- Snel op de juiste plek
- Ieder kind voelt zich thuis op school

Daarnaast is 2023 het moment dat de nieuwe inkoop daadwerkelijk van start gaat.

2.5 Begroting jeugdhulp

Begroting jeugdhulp (in €)

	Lasten	Baten	Saldo
Landelijke inkoop	9.975.000		9.975.000 N
Regionale inkoop	120.603.000		120.603.000 N
Kosten voor uitvoering en innovatie	5.626.000		5.626.000 N
Bijdragen deelnemende gemeenten		136.204.000	136.204.000 V
Totaal jeugdhulp	136.204.000	136.204.000	-

2.5.1 Toelichting lasten

Financiële kaders jeugdhulp 2023

Vanaf 1 januari 2023 kopen we de jeugdzorg in op basis van de nieuwe segmentensystematiek. De financiële kaders 2023 sluiten aan bij de uitgangspunten daarvan. Daarnaast zijn per 1 januari 2022 ook de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau toegetreden tot de GR Regio Hart van Brabant.

De deelbegroting jeugdhulp 2023 in relatie tot de zorgkosten wordt bepaald volgens de uitgangspunten:

1. De begroting 2023 ramen we op basis van de derde prognose 2021, vermeerderd met het gecombineerd percentage autonome groei en inflatie voor 2022 en voor 2023.
2. Voor de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau nemen we als basis de zorgkosten op zoals zij deze in de gemeentelijke begrotingen 2022 hebben geraamd.
3. Voor het jaar 2023 wordt het gecombineerde percentage autonome groei en indexatie bepaald op 5 procent.
4. Lopende het begrotingsjaar wordt alleen overgegaan tot herijking van de begroting als de prognose 5 procent of meer verschilt van de geldende begroting.

Het gecombineerde percentage indexatie en autonome groei is een inschatting. Voor 2021 was dit percentage bepaald op 4,5 procent. Voor 2022 is het percentage bij de vorige kaderbrief bepaald op 3,5 procent vanuit de verwachting dat de bestaande beheersmaatregelen vanaf dat jaar vruchten zullen afwerpen. Het is op dit moment nog steeds de inschatting dat dit gecombineerde percentage reëel is.

Voor 2023 wordt het indexpercentage vastgesteld op 5,0 procent. Hierin zijn meegenomen de meest recente indexcijfers voor loon- en prijsontwikkelingen, het structurele effect van de verhoging van de salarissen in de zorg en welzijn en de autonome groei. Deze verwachting van het indexpercentage zal in 2022 getoetst worden, onder meer wanneer vaststaat op welke gronden de indexatie in de zorgcontracten zal plaatsvinden.

Voor de niet direct aan zorg gerelateerde kosten gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voor 2023 worden de regionale uitvoeringskosten gebaseerd op de vastgestelde uitvoeringsbegroting van 2022 vermeerderd met 1,5 procent indexatie.
2. Het totale budget voor innovatie en borging innovatie is gelijk aan het budget van 2022.

2.5.2 Toelichting baten

In paragraaf 7.6 Dekkingsgronden Jeugdhulp is een uitgebreide tabel opgenomen die inzicht geeft in de bijdragen per gemeente in de regionale deelbegroting. De bijdrage voor 2023 is gebaseerd op de kaders zoals hierboven aangegeven.

3 Uitvoeringsagenda fysiek domein

Met de (verwachte) komst van nieuwe wet- en regelgeving en grote maatschappelijke opgaven zijn er meerdere instrumenten voor sturing op de inrichting van onze leefomgeving ontstaan. We noemen de omgevingsvisies, verstedelijkingsakkoorden en -strategieën en de regionale investeringsagenda. De regionale omgevingsagenda (ROA) brengt de visies en opgaven bij elkaar van de regiogemeenten, waterschappen en provincie, en brengt daarin prioriteiten aan. De ROA brengt geen nieuw beleid, maar is gericht op uitvoering. De kernagenda '23-'27 is een middel om de gezamenlijke inzet van de Hart van Brabantgemeenten voor de ROA te bepalen.

We maken gezamenlijke afspraken over ons beleid op energietransitie en klimaatadaptatie, verstedelijking, mobiliteitstransitie en toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. Zo verhogen we de kwaliteit van de leefomgeving en het vestigingsklimaat voor ondernemers, en maken we keuzes wat we waar laten landen in Midden-Brabant. We kijken vanuit onze lokale wensen en mogelijkheden waar we door regionale samenwerking meer uitvoeringskracht kunnen organiseren. Ook versterken we de samenhang in onze ruimtelijke plannen om zo sectorale ambities te realiseren. Daarmee brengen we onze afspraken met waterschappen, provincie en rijksoverheid een stap verder. We schenken daarbij aandacht aan participatieprocessen. We verkennen de ontwikkeling van stedelijke regio's verder. De ROA vormt hierin voor ons de basis.

Bron: kernagenda '23 – 27

3.1 Integraal werken en gebiedsopgaven

Bijdragen aan de ambitie voor het fysieke domein vraagt om een integrale aanpak van de verschillende opgaven. Denk daarbij aan grote ontwikkelingen in gebieden, of aan ambities die meerdere domeinen raken. De uiteindelijke uitvoeringsmaatregelen versterken elkaar door de integrale aanpak. Ze kunnen in de tijd ook logisch op elkaar worden afgestemd. Zo bekijken we bij integrale gebiedsopgaven het betreffende gebied samen met alle relevante partijen aan de hand van vraagstukken over de ruimtelijke ordening, mobiliteit, energietransitie, klimaatadaptatie, economische zaken, landschapsontwikkeling en natuurbehoud, en recreatie en toerisme. Deze aanpak en de manier van werken is ons goed bevallen. Ook zien we dat we nog leer- en ontwikkelpunten kunnen benoemen.

De gebiedsopgaven worden bepaald op basis van de Regionale Omgevingsagenda (ROA) en het Verstedelijkingsakkoord Breda-Tilburg.

3.2 Programmatisch Energie, Klimaat & Grondstoffen

In juli 2021 is het REKS-bod aan het Rijk aangeboden. In dit bod is aangegeven waar en hoeveel duurzame elektriciteit in de regio opgewekt kan worden. Ook is inzicht gegeven in de warmtebronnen, warmtevraag en de scenario's voor een nieuwe warmte-infrastructuur. Het bod is opgesteld door de Hart van Brabantgemeenten, provincie en waterschappen, samen met vele stakeholders uit de regio. Het is daarmee een gezamenlijk 'bod' dat we ook samen tot 2030 gaan uitvoeren.

Wij pakken klimaatadaptatie, circulariteit en de energietransitie in onderlinge samenhang regionaal aan. Dit schaalniveau is nodig om voor stimulerings- en subsidiebijdragen in aanmerking te komen. We moeten samenwerken met bovengemeentelijke of (boven)regionale organisaties. En aanvullend zijn er sociale innovaties nodig om de transformatie via onze participatiesamenleving te laten slagen. De uitvoering vindt lokaal plaats, al dan niet in een samenwerkingsverband.

We werken aan een optimale afvalscheiding, verhogen de kwaliteit van de ingezamelde afvalstromen en dragen hiermee bij aan een hoogwaardige recycling. Hiermee leveren we een bijdrage aan een circulaire economie en voorkomen dat waardevolle grondstoffen worden verbrand.

3.3 Programmalijn Duurzame Verstedelijking

Verstedelijking heeft betrekking op de gebouwde omgeving van onze kernen, dorpen en steden. Alle gemeenten in Midden-Brabant hebben een stevige woningbouwopgave. Deze opgaven willen de gemeenten combineren met een kwaliteitsverbetering van de leefomgeving, op het gebied van leefbaarheid, gezondheid en vitaliteit. Die combinatie wordt mogelijk door integraal te werken met zowel de regionale omgevingsagenda (samen met provincie en waterschappen) als de verstedelijkingsafspraken met het Rijk.

Onze ambitie voor de woningbouwopgave is een plancapaciteit van minimaal 130% van de te realiseren woningen beschikbaar te hebben. Dit komt erop neer dat er in de plannen ruimte moet zijn voor 28.000

woningen. De bestaande plancapaciteit per 1-1-2021 is 22.824 woningen. Dus voor ruim 5000 woningen moet er extra ruimte worden gezocht.

We blijven regionaal afstemmen over de ontwikkeling van bedrijventerreinen, met oog voor duurzaamheid en landschappelijke inpassing (rekening houdend met natuur en karakteristieke gebiedswaarden). We willen nadere (zelfbindende) kaders ontwikkelen voor de inpassing en verduurzaming van (nieuwe) bedrijventerreinen.

3.4 Programmalijn Mobiliteitstransitie / Regionale Mobiliteitsagenda

In de regio Midden-Brabant speelt personen- en goederenmobiliteit een belangrijke rol. Het blijven bevorderen van zowel de externe als de interne bereikbaarheid staan hoog op onze regionale agenda, ter versterking van het vestigings- en woonklimaat.

Om de bereikbaarheid te kunnen blijven garanderen is een andere inzet van het mobiliteitssysteem noodzakelijk. We zetten de komende jaren in op energieminimalisatie, een transitie naar andere manieren van vervoeren en op emissieloos vervoer. We verbeteren het openbaar vervoer en zetten in de landelijke gebieden alternatieven in als de bus er niet meer rijdt. We stimuleren het gebruik van de fiets en verkeersveilige snelfietsroutes. En voor het goederenvervoer werken we aan multimodale en duurzame oplossingen zoals vervoer over water en spoor. We kiezen waar kan voor multimodale oplossingen en upgraden het bestaande mobiliteitssysteem zodat het robuust wordt voor de uitdagingen die voor ons liggen. We hebben daarbij expliciete aandacht voor

verkeersveiligheid. Op grond van de Regionale Mobiliteitsagenda (RAM) wordt per jaar het Regionaal Mobiliteitsplan opgesteld, waarbij invulling wordt gegeven aan de volgende ambities:

- Schone, stille en gezonde mobiliteit
- Veilige mobiliteit
- Inclusieve mobiliteit
- Betrouwbare mobiliteit
- Efficiënte mobiliteit

3.5 Programmalijn Toekomstbestendig Landelijk Gebied

Als regio koesteren we onze aantrekkelijke leefomgeving, bestaande uit een combinatie van stedelijke dynamiek en dorpse kernen met ruimte, water en groen ertussen. We kennen op een compacte oppervlakte grote landschappelijke verscheidenheid: van kleinschalige zandlandschappen tot open rivierkleilandschappen, van natuurgebieden met bos, heide en vennen tot landgoederen en een groot aandeel agrarische landschappen. Ons landelijk gebied is in transitie. Landbouw, klimaat, energie en natuur zijn in beweging. Dit zorgt voor sociale, ruimtelijke, economische en ecologische opgaven. Vaak komen meerdere opgaven bijeen binnen gebieden of trends, zoals bij de herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwingen, of bij de realisatie van het natuurnetwerk. En is er aandacht nodig voor een duurzame invulling van traditionele sectoren, zoals de agrarische sector, en voor bijpassende en sluitende economische modellen.

3.6 Begroting fysiek domein

De gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau participeren in de nieuwe bestuursperiode 2022 -2026 niet in de activiteiten in het fysiek domein. Bij de bepaling van de kernagenda beslissen beide gemeenten hierover dan ook niet mee.

Begroting fysiek domein (in €)

	Lasten	Baten	Saldo
Integraal werken Regionale Omgevingsagenda (w.o. programma-lijnen duurzame verstedelijking en toekomstbestendig landelijk gebied)	191.949		191.949 N
Programmalijn Energie, klimaat en grondstoffen	235.176		235.176 N
Programmalijn Mobiliteitstransitie /Regionale mobiliteitsagenda *	0		0
Taakstelling **	-/- 20.352		20.352 V
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		406.773	406.773 V
Totaal fysiek domein	406.773	406.773	-

* De kosten die zijn gemoeid met GGA (mobiliteit) zijn niet opgenomen in deze begroting omdat ze gedekt worden uit de begroting RAVV. Financiering vindt plaats via de individuele gemeenten en de provincie.

** Taakstelling ten behoeve van de post tussentijdse bijsturing voor het AB. Deze post wordt ingezet op het geheel van de begroting Regio Hart van Brabant.

3.6.1 Toelichting baten en lasten

De kosten worden gedekt uit gemeentelijke bijdragen per inwoner aan Regio Hart van Brabant. Voor verschillende projecten geldt daarnaast dat het projectbudget in totaal omvangrijker is of kan worden dan enkel de bijdrage door de negen gemeenten, door bijdragen van derden te organiseren. Voorbeelden zijn de integrale gebiedsopgaven en de REKS.

3.7 Activiteiten buiten de regiobegroting

Regio Hart van Brabant vervult een platformfunctie voor activiteiten die wij, samen met andere partijen, ondernemen en die we inhoudelijk bespreken aan de regionale overlegtafels. Voor een aantal van die activiteiten lopen de budgetten buiten de regiobegroting om. We benoemen deze activiteiten wel in de begroting van de regio om een reëel overzicht te geven van die onderwerpen en de wijze van financiering.

Aanvullend hierop is het mogelijk dat voor verschillende projecten afzonderlijk bij de negen gemeenten en samenwerkingspartners om aanvullende financiering gevraagd zal worden.

3.7.1 Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)

De kosten voor de Gebiedsgerichte Aanpak Mobiliteit (GGA) (poho Mobiliteit) en de uitvoering van de onderzoeksprojecten uit de Beleidsagenda Verkeer & Vervoer worden gedekt uit de begroting RAVV 2022. Financiering vindt plaats via de individuele gemeenten en de provincie. In een samenwerkingsovereenkomst met het Rijk (Rijkswaterstaat) en provincie zijn afspraken gemaakt over de wijze van samenwerking en de financiering van projecten.

3.7.2 Doelmatig Waterbeheer / Klimaatadaptatie

De kosten die voor (de organisatie van) doelmatig waterbeheer vloeien voort uit de samenwerkingsovereenkomst die daarover is gesloten tussen partners. Ook klimaatadaptatie is een onderwerp geworden op deze agenda. Er bestaan dan dwarsverbanden met de organisatie en doelen van de Regionale Energie- en Klimaatstrategie. Alle partners van doelmatig waterbeheer dragen een bedrag bij op basis van individuele (college-) besluiten. Deze kosten worden tot op heden verantwoord via de begrotingen van de deelnemende gemeenten en niet via de begroting van de Regio Hart van Brabant.

3.7.3 Grondstoffenmanagement

De kosten die voor afval worden doorberekend aan de Hart van Brabantgemeenten zijn onder andere de contributieafdracht aan de Vereniging van Contractanten (VvC), de kosten voor alle juridische procedures (afhankelijk van hoeveelheid rechtszaken) en de projectleidersuren die op jaarbasis gemaakt worden ten behoeve van de

regio. Deze kosten kunnen gemeenten doorberekenen in de afvalstoffenheffing. Gemeente Tilburg schiet de kosten voor en verrekent deze aan het einde van het jaar met de regiogemeenten. Deze kosten worden verantwoord via de begrotingen van de deelnemende gemeenten.

4 Uitvoeringsagenda economisch domein

De gezamenlijke ambitie van de samenwerkende gemeenten op economisch gebied is om met impact de brede welvaart in Midden-Brabant te vergroten én om innovaties voort te brengen die bijdragen aan het vergroten van de welvaart en het welzijn in Nederland. Met een visie vanuit ondernemers, en kennis- en onderwijspartijen en maatschappelijke partners werken we integraal, multi helix en met collectief eigenaarschap aan de economie en maatschappij van vandaag en morgen. We willen enerzijds de veerkracht van ons bestaand mkb vergoten en anderzijds bijdragen aan het ontstaan van nieuw impactvol ondernemerschap én het verzilveren van ons unieke regionale kennispotentieel op het gebied van mens, maatschappij en gedrag.

De overheden in Regio Hart van Brabant formuleren in de kernagenda hun inzet voor het AB van Midpoint Brabant. De deelnemers namens de samenwerkende gemeenten in het AB van Midpoint Brabant nemen relevante onderwerpen die daar besproken zijn weer mee terug naar

de overlegtafels in het verband van Regio Hart van Brabant. Net zoals de andere multihelix-partners, hebben ook de overheden namelijk een specifieke en eigenstandige verantwoordelijkheid in het vergroten van het succes van de regionale economische samenwerking in Midpoint Brabant. Deze heeft betrekking op het creëren van de juiste randvoorwaarden voor een succesvolle economie (vanuit vooral het fysiek en ook het sociaal domein).

De beschikbare financiële middelen vanuit de gemeentelijke bijdrage per inwoner bedragen in totaal € 116.731. Dit budget is beschikbaar voor ondersteuning en uitvoering van projecten en activiteiten in het verband van Regio Hart van Brabant. De projecten van Midpoint Brabant worden gefinancierd vanuit hun eigen begroting en kent daarmee een eigen besluitvormingsproces. Dat is daarom niet meegenomen in deze kernagenda.

Bron: kernagenda '23 - 27

4.1 Verbinding Regio Hart van Brabant - Midpoint Brabant

De regionale economische samenwerking is belegd bij de stichting Midpoint Brabant. Hierin werken ondernemers, onderwijs, overheid en maatschappelijke partners samen aan duurzame groei. De stichting faciliteert deze samenwerking door bij te dragen aan een betere werking van het economisch ecosysteem van Midden-Brabant. Daarvoor ontwikkelt zij een programma, werkt zij projecten op en ondersteunt zij individuele en clusters van start-ups en mkb-bedrijven. De overheid participeert via Regio Hart van Brabant in het algemeen bestuur en in de stuurgroepen van Midpoint Brabant. De basisorganisatie van Midpoint Brabant wordt tot op heden gefinancierd via bijdragen uit de regiogemeenten. Het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant stelt de hoogte van de bijdrage van gemeenten aan Midpoint Brabant vast. Op deze bijdragen realiseert Midpoint Brabant een flinke multiplier via projecten en haar dienstverlening aan start-ups en het mkb. Verder is Midpoint Brabant in voortdurend gesprek met de regiogemeenten over hoe we de lokale en regionale economische agenda elkaar nog beter kunnen laten versterken. Zo realiseren we synergie en behalen we samen het beste resultaat. Het portefeuillehouderoverleg Economie vormt een logisch schakelpunt tussen de publieke regiotafel en de vertegenwoordiging vanuit Regio Hart van Brabant in Midpoint Brabant. Daarnaast heeft Regio Hart van Brabant als partner in het economisch ontwikkelprogramma eigenstandige taken en bevoegdheden, vanuit haar rol in de arbeidsmarkt en het ruimtelijk domein, die rechtstreeks bijdragen aan het creëren van een vitaal economisch klimaat. Navolgend wordt op beide uitvoeringsprogramma's ingegaan.

4.2 Programmalijs regionale economie Regio Hart van Brabant

Naast de participatie in het economisch ontwikkelprogramma van Midpoint Brabant heeft Regio Hart van Brabant een eigenstandige rol in het faciliteren van de regionale economie. Daar waar dit het fysieke domein raakt (programmeringsafspraken, ruimtelijke inbedding in relatie tot bereikbaarheid en leefbaarheid) wordt de aansturing en dekking van de activiteiten verantwoord in het fysieke domein. Via deze programmalijn wordt daarnaast op het volgende ingezet.

4.2.1 Regiodeal

Midpoint Brabant en Regio Hart van Brabant hebben samen met Regio West-Brabant en REWIN en in partnerschap met het Rijk en de provincie in de regiodeal Midden- en West-Brabant Makes & Moves projecten gedefinieerd die bijdragen aan een verantwoorde productie en distributie. Deze worden uitgevoerd tot en met 2024 en gefinancierd door een bijdrage van maximaal € 10 miljoen van het Rijk en € 120 miljoen cofinanciering. Zie voor meer info www.regiodealmidwestbrabant.nl.

In de begroting is een beperkt budget opgenomen voor het bekostigen van werkbezoeken en communicatie.

4.2.2 Routebureau

De provincie Noord-Brabant en de Brabantse gemeenten werken al jaren met het Routebureau Brabant samen aan het behouden, promoten en (door)ontwikkelen van 16.000 kilometer aan bewegwijzerde fiets-,

wandel-, vaar-, mountainbike- en paardrijdroutes. Jaarlijks wordt per regio een activiteitenprogramma uitgewerkt langs drie lijnen: basis op orde, profilering en productontwikkeling. Beheer en onderhoud worden gedekt vanuit de individuele gemeentelijke begrotingen. De bijdrage aan de regiobrede activiteiten komt uit de regiobegroting.

Naar aanleiding van de meerjarenvisie 2021 – 2025 is de structurele regionale bijdrage aan het Routebureau de komende jaren verhoogd naar € 19.500.

4.2.3 Financieringsadvies

Net als in voorgaande jaren maken we vanuit Regio Hart van Brabant middelen vrij voor de inzet van twee adviseurs voor enerzijds projectfinanciering en anderzijds bedrijfsfinanciering. Daarbij draagt Regio Hart van Brabant een derde en Midpoint Brabant twee derde van de kosten voor advisering projectfinanciering en delen we de kosten 50/50 voor begeleiding bedrijfsfinanciering.

4.2.4 Werkbudget Economie

Er is een algemeen werkbudget Economie dat beperkt ruimte geeft om waar nodig externe expertise in te kopen of projecten te ondersteunen.

4.3 Begroting economisch domein

Begroting economisch domein (in €)

	Lasten	Baten	Saldo
Programmalijn faciliteren regionale economie Regio Hart van Brabant	116.731		116.731 N
Taakstelling *	-/- 5.536		5.536 V
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		111.169	111.169 V
Totaal economisch domein	111.169	111.169	-

* Taakstelling ten behoeve van de post tussentijdse bijsturing voor het AB. Deze post wordt ingezet op het geheel van de begroting Regio Hart van Brabant.

4.3.1 Toelichting lasten en baten

De kosten worden gedekt uit de gemeentelijke bijdragen aan Regio Hart van Brabant.

5 Bedrijfsvoering

De regionale samenwerking wordt mede mogelijk gemaakt door het regiobureau Hart van Brabant. Hier werkt een klein basisteam dagelijks aan meerwaarde voor het sociaal, fysiek en economische domein.

Enerzijds zijn hier primaire processen belegd, zoals de planning-en-controlcyclus, het coördineren van de regionale vergadercyclus, of het regionale informatie- en archiefbeheer. Anderzijds wordt vanuit het regiobureau coördinatie gevoerd op onze programmalijnen, waaruit projecten en activiteiten voortkomen. In die projecten participeren partners uit bedrijfsleven, onderwijs, overheid en het maatschappelijk veld.

Het regiobureau Hart van Brabant faciliteert de publieke regionale samenwerking. Doordat netwerksamenwerking het leidende principe is en blijft, geldt als uitgangspunt dat we vanuit dit bureau werken met de inzet van bestaande ambtelijke capaciteit uit de elf gemeenten. Daarmee houden we de lijnen kort, de collega's van de elf gemeenten 'dichtbij' en organiseren we het bestuurlijk en ambtelijk proces en de slagkracht op de lopende projecten. We mobiliseren de juiste partners, projectfinanciering en menskracht.

De vraagstukken waarmee we te maken krijgen, beperken zich niet alleen tot de regiogrenzen. Ook zijn de vraagstukken complexer van aard, waardoor een meer integrale benadering noodzakelijk is. Deze taakstellingen en grote bestuurlijke ambities vragen om verdere professionalisering van de samenwerking. Dat geldt ook voor actuele trajecten waarbinnen we kansen willen verzilveren en resultaten willen boeken. Denk aan de transformatie in het sociaal domein om te komen tot

een toekomstbestendig sociaal domein. Of aan de omvangrijke en urgente energie- en klimaatopgaven en aan een ambitieus economisch programma. Deze taakstellingen en opgaven vragen veel van ons allen: een intensieve, bestuurlijke sturing door wethouders, een goed ingevuld ambtelijk opdrachtgeverschap, kundige projectleiders en stevig programmamanagement en -coördinatie, onder meer om de samenhang tussen projecten te bewaken.

In het overzicht op de volgende pagina zijn de lasten en baten begroot op basis van de rekeningresultaten van de afgelopen jaren. Dat verklaart ook een verhoging van het benodigde budget ten opzichte van voorgaande jaren. Vooral de kosten op het gebied van ICT en het structureel maken van de kosten voor communicatie liggen daaraan ten grondslag.

5.1 Begroting bedrijfsvoering

Begroting bedrijfsvoering Regio Hart van Brabant (in €)

	Lasten	Baten	Saldo
Programmakosten			
Marketing en communicatie	20.000		20.000 N
Projectvolgsysteem	14.500		14.500 N
Subtotaal programmakosten	34.500		34.500 N
Apparaatskosten			
Personeelskosten programmadirecteur	148.000		148.000 N
Personeelskosten programmacoördinatie	306.000		306.000 N
Personeelskosten communicatie, secretariaat, planning & control	281.000		281.000 N
Opleidingskosten	12.500		12.500 N
Functionaris gegevensbescherming en informatiebeheer	60.000		60.000 N
Accountants- en administratiekosten	35.000		35.000 N
Specialistische dienstverlening	20.000		20.000 N
Overige apparaatskosten	66.051		66.051 N
Subtotaal apparaatskosten	928.551		928.551 N
Dekking			
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		963.051	963.051 V
Subtotaal dekking		963.051	963.051 V
Totaal bedrijfsvoering	963.051	963.051	-

5.1.1 Toelichting lasten en baten

De kosten die zijn verbonden aan de bedrijfsvoering van het regiobureau worden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan de Regio Hart van Brabant.

NB: de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau dragen bij naar rato van deelname aan de gemeenschappelijke regeling (vooralsnog alleen sociaal domein); voor de gemeente Heusden geldt dat die bijdraagt middels een lumpsumbedrag (in plaats van een bijdrage per inwoner).

6 Paragrafen

Met de invoering van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in 2004 is met betrekking tot de verslaggeving een aantal verplichte paragrafen (beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten) voorgeschreven, te weten:

- Lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid;
- rechtmatigheid.

Niet alle paragrafen zijn van toepassing voor Regio Hart van Brabant.

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De mate waarin de gemeenschappelijke regeling (GR) in staat is om financiële tegenvallers op te vangen om de taken voort te kunnen zetten, noemen we het weerstandsvermogen. De risico's die niet verzekerd zijn of worden afgedekt door reserves, voorzieningen of overige middelen zijn van belang voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Tegenover deze financiële risico's staat de weerstandscapaciteit. Deze capaciteit betreft (financiële) middelen waarover de GR kan beschikken om risico's te kunnen opvangen zonder dat de inzet van deze (financiële) middelen noodgedwongen leidt tot beleidswijzigingen. Het begrip

weerstandsvermogen gaat dus over de verhouding tussen deze risico's en de weerstandscapaciteit, zodat de gezondheid van de financiële positie van de GR kan worden bepaald. Nu en op termijn.

De financiële positie van Regio Hart van Brabant kan worden beoordeeld vanuit een tweetal gezichtspunten. Namelijk vanuit de jaarlijkse exploitatie en via beoordeling van de vermogenspositie. Het saldo van de jaarlijkse exploitatie-uitgaven en -inkomsten van Regio Hart van Brabant wordt grotendeels gedekt via een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Voor enkele projecten is sprake van cofinanciering. De vermogenspositie van Regio Hart van Brabant bestaat uit een bescheiden, algemene (vrije) reserve. De algemene reserve mag niet meer zijn dan 10% van de begrote lasten volgens begroting (exclusief de lasten jeugdhulp). De algemene (vrije) reserve per 31 december 2021 bedraagt € 149.442. Het volledige overzicht van de reserves staat in de financiële begroting.

De lasten inzake jeugdhulp worden gedekt uit de uitkering gemeentefonds die via de deelnemende gemeenten aan de GR worden voldaan. De voor-of nadelige saldi aan het einde van het boekjaar worden in het volgend boekjaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Bij Regio Hart van Brabant zijn verder geen vaste activa, voorzieningen of vreemd vermogen aanwezig. Die worden ook voor de nabije toekomst niet verwacht. Regio Hart van Brabant heeft een rekening-courant verhouding met en een kredietfaciliteit bij een bankinstelling waarmee alle financiële mutaties worden afgewikkeld.

6.1.1 Relatie Midpoint Brabant

Regio Hart van Brabant en de stichting Midpoint Brabant zijn aan elkaar gelieerd. Midpoint Brabant stuurt op de realisatie van economische ontwikkelingsprojecten. In sommige gevallen worden projecten uit in zelfstandige stichtingen of andere entiteiten, zoals bv's. De betrokkenheid van Midpoint Brabant bij die entiteiten varieert: soms financiert Midpoint Brabant ze (deels), soms neemt ze zitting in het bestuur, soms participeert ze. De daaraan verbonden risico's worden voor Regio Hart van Brabant als gering ingeschat. Het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant bewaakt de risico's op eventuele financiële en bestuurlijke aansprakelijkheid.

6.2 Financiering

Regio Hart van Brabant heeft geen afzonderlijk Treasurystatuut, maar heeft de relevante bepalingen opgenomen in de geldende beheersverordening. De treasury-activiteiten zijn zeer beperkt. De geldstromen van Regio Hart van Brabant hebben voornamelijk betrekking op de afdrachten van de gemeenten aan de GR, waarvoor de GR de regionale jeugdzorg uitvoert. De uitgaande geldstromen hebben grotendeels betrekking op de betalingen in het kader van de regionale jeugdhulp. Ten behoeve van deze geldstromen is een bankrekening geopend bij de BNG Bank. Door de tekorten op jeugdhulp en de systematiek van doorberekenen aan de deelnemende gemeenten kunnen tijdelijke liquiditeitstekorten ontstaan. In 2019 is een kredietfaciliteit bij de BNG Bank aangegaan om deze eventuele tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen.

Het kabinet heeft het schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent voor decentrale overheden, waaronder gemeenschappelijke regelingen als Regio Hart van Brabant, dat zij hun overtollige liquide middelen moeten aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Schatkistbankieren heeft een wettelijke basis in de Wet financiering decentrale overheden (Fido). Het ministerie vergoedt een minimale rente over de tegoeden die bij de schatkist gestald zijn.

6.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de organisatie van Regio Hart van Brabant, hetgeen niet alleen de ambtelijke organisatie maar ook de bestuurlijke organisatie omvat. De burger verwacht van een gemeenschappelijke regeling dat de beschikbaar gestelde middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden, dat de gemeenschappelijke regeling een betrouwbare partner is en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

Regio Hart van Brabant is een overleg- en uitvoeringsplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten – uitgaande van het beginsel van autonomie van het lokale bestuur – de regionale samenwerkingsmogelijkheden bespreken (onder andere de bovenlokale jeugdhulp) en daar vorm aan geven omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt. Er is sprake van een lichte overlegstructuur als kader om de feitelijke samenwerking in portefeuillehouders overleggen vorm te geven.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het overlegplatform van Regio Hart van Brabant. De verantwoordelijkheid voor de organisatie berust primair bij het algemeen bestuur.

Ten behoeve van de ondersteuning van het algemeen bestuur en het dagelijkse management van het programma is een regiobureau van beperkte omvang ingericht. Het regiobureau coördineert het proces zoals boven omschreven. Daarnaast geeft het sturing aan realisatie van ambities voor de regionale samenwerking. Bij de opstelling van de kernagenda 2023 – 2027 zijn de ambities opnieuw bepaald. Jaarlijks worden deze ambities in de uitvoeringsagenda verder beschreven in programmalijnen. Ongeveer de helft van de activiteiten waarop gestuurd wordt vanuit Regio Hart van Brabant betreft zogenaamde algemene publieke samenwerkingsopgaven, zoals de regionale sociale agenda. De andere helft betreft samenwerkingsopgaven die faciliterend zijn aan het programma van het regionale triple-helix samenwerkingsverband Midpoint Brabant. Dit zijn projecten met een hoofdzakelijk economisch karakter.

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van het opstellen van de ontwerpbegroting en -jaarrekening, evenals het beheer van de vermogenswaarden én de bewaring van archiefbescheiden volgens de gemeentewet draagt het algemeen bestuur, op basis van een dienstverleningsovereenkomst, op aan de gemeente Tilburg.

7 Begroting en financiering

7.1 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten Regio Hart van Brabant: vergelijkende cijfers 2021-2023 (in €)

	Realisatie 2021		Begroting 2022		Begroting 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Sociaal	1.627.249		980.370		976.414	
Jeugdhulp	117.790.577		127.571.000		136.204.000	
Fysiek	1.064.904		442.125		406.773	
Economisch	137.188		116.731		111.169	
Tussentijdse bijsturing, domeinoverstijgend	-		-		50.000	
Bedrijfsvoering	987.644		899.359		963.051	
Subtotaal domeinen	121.607.562		130.009.585		138.711.407	
Dekking uit gemeentelijke bijdragen per inwoner		1.897.572		1.928.585		2.012.407
Dekking uit cofinanciering		2.008.720		510.000		495.000
Gemeentelijke bijdragen jeugdhulp		117.490.514		127.571.000		136.204.000
Rijksmiddelen transformatiefonds						
Dekking uit reserve		7.153.821				
Subtotaal dekking		128.550.627		130.009.585		138.711.407
Totaal *		6.943.065		-		-

* Conform het voorstel in de jaarrekening wordt van het resultaat 2021 € 592.375 toegevoegd aan het werkbudget begroting 2022, € 46.177 via de algemene reserve uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten en het resultaat op Jeugd ad € 6.304.513 verrekend met de deelnemende gemeenten.

7.2 Geprognosticeerde balans 2022

Geprognosticeerde balans 2022 Regio Hart van Brabant (in €)

Activa		Passiva	
Vorderingen		Eigen vermogen	
Op openbare lichamen	1.184.853	Algemene reserve	103.265
RC-verhouding met het Rijk	-	Bestemmingsreserve	-
RC-verhouding overige niet-financiële instellingen	-	Saldo van de rekening	-
Overige uitzettingen	-	Totaal eigen vermogen	103.265
Totaal vorderingen	1.184.853		
		Vlottende schulden	
Overlopende activa		Overig	1.764.276
Overlopende activa	15.211	Totaal vlottende schulden	1.764.276
Totaal overlopende activa	15.211		
		Overlopende passiva	
Liquide middelen		Verplichting begrotingsjaar naar volgend begrotingsjaar	324.661
Liquide middelen	992.138	Vooruit ontvangen bedragen Rijk	-
Totaal liquide middelen	992.138	Totaal overlopende passiva	324.661
Totaal activa	2.192.202	Totaal passiva	2.192.202

7.3 Reservepositie 2021 - 2026

Ontwikkeling reservepositie Regio Hart van Brabant (in €)

	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Algemene reserve	741.817	103.265	103.265	103.265	103.265	103.265
Totaal	741.817	103.265	103.265	103.265	103.265	103.265

De reserve algemeen ultimo 2021 is inclusief het resultaat boekjaar 2021 ad € 638.552. Hiervan wordt € 46.177 uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

In 2022 wordt daarnaast aan de algemene reserve onttrokken:

Woonzorganalyse	€ 29.900
Arbeidsparticipatie	€ 24.750
REKS, doorlopende uitvoering project	€ 440.186
Gebiedsvisie Knooppunt De Baars, doorlopende uitvoering project	€ 97.539
Totaal	€ 592.375

7.4 Dekkingsgronden via gemeentelijke bijdragen (met uitzondering van jeugdhulp)

De gemeentelijke bijdrage per inwoner is conform afspraak in de Verenigde Vergadering van 2016 geïndexeerd. Hiervoor is een gewogen indexcijfer van 1,3 % gehanteerd, gebaseerd op het indexcijfer voor loonstijging van 4,65% voor de looncomponenten van bedrijfsvoering en programmamanagement sociaal domein. De bijdrage per inwoner 2023 bedraagt hiermee € 4,40 (2022: € 4,34). De inwoneraantallen zijn gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2022, welke op 9 maart 2022 door het CBS zijn gepubliceerd.

Dekkingsgronden via gemeentelijke bijdragen (m.u.v. jeugdhulp) (in €)

Gemeente	Aantal inwoners *	Bijdrage per inwoner	Totaal Regio Hart van Brabant
Alphen-Chaam **	10.428	2,39	24.923
Baarle-Nassau **	6.931	2,39	16.565
Dongen	26.475	4,40	116.490
Gilze en Rijen	26.592	4,40	117.005
Goirle	23.986	4,40	105.538
Heusden ***	45.566	n.v.t.	109.939
Hilvarenbeek	15.807	4,40	69.551
Loon op Zand	23.771	4,40	104.593
Oisterwijk	32.513	4,40	143.057
Tilburg	224.455	4,40	987.602
Waalwijk	49.351	4,40	217.144
Totaal	485.875		2.012.407

* Op basis van inwonertallen per gemeente door het CBS (publicatie 9 maart 2022).

** De gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau zijn per 1-1-2022 toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant. Zij nemen vooralsnog deel aan het sociaal domein. De bijdrage van deze gemeenten is gebaseerd op deelname aan het sociaal domein en de bedrijfsvoeringskosten.

*** De gemeente Heusden draagt lumpsum bij aan de regionale samenwerkingsambitie. In 2023 bedraagt de lumpsum per

samenwerkingsverband € 109.939. De afwijkende afspraak met de gemeente Heusden vloeit voort uit het feit dat deze gemeente (soms noodgedwongen) participeert in twee regionale verbanden; Midden-Brabant en Noordoost-Brabant. De gemeente Heusden neemt niet aan elk beleidsportefeuille in Hart van Brabantverband deel. De bijdrage van Heusden is met gelijke tred met de andere bijdragen verhoogd.

7.5 Dekkingsgronden via cofinanciering (met uitzondering van jeugdhulp)

Voor het jaar 2023 geldt dat het overgrote deel van de kosten op de begroting van Regio Hart van Brabant wordt gedekt uit de bijdragen per inwoner zoals beschreven in paragraaf 7.4. Een deel van de dekking wordt echter gevonden in cofinanciering. Gezien de omvang wordt de bijdrage van de deelnemende regiogemeenten voor de Wet verplichte ggz afzonderlijk benoemd. In de begroting is hiervoor een bedrag van € 420.000 opgenomen.

7.6 Dekkingsgronden jeugdhulp

Ter dekking van de uitgaven brengen de gemeenten samen in totaliteit € 136.204.000 in om op regionaal niveau een sluitende begroting te presenteren. De tabel op de volgende pagina geeft inzicht in de afzonderlijke bijdrage per gemeente in de regionale deelbegroting.

Dekkingsgronden jeugdhulp Regio Hart van Brabant (in € 1.000)

	Alphen- Chaam	Baarle- Nassau	Dongen	Gilze en Rijen	Goirle	Heusden	Hilvaren- beek	Loon op Zand	Oisterwijk	Tilburg	Waalwijk	Totaal
Baten regionale jeugdhulptaken												
Voorschot bijdrage gemeenten	1.494	1.162	5.918	7.073	7.344	10.078	2.761	5.726	8.573	72.218	13.857	136.204
Totale baten	1.494	1.162	5.918	7.073	7.344	10.078	2.761	5.726	8.573	72.218	13.857	136.204
Lasten regionale jeugdhulptaken												
Regionale uitvoeringskosten	56	39	131	161	173	257	72	151	185	1.928	321	3.474
Regionale innovatie	27	19	63	77	82	122	34	72	88	917	153	1.654
Regionale borging innovatie	8	6	19	23	25	37	10	22	27	277	46	500
Landelijke inkoop	115	47	375	155	64	332	198	299	2.999	4.242	1.147	9.973
Regionale inkoop jeugdhulp	1.288	1.051	5.330	6.657	7.000	9.330	2.447	5.182	5.274	64.854	12.190	120.603
Totale lasten	1.494	1.162	5.918	7.073	7.344	10.078	2.761	5.726	8.573	72.218	13.857	136.204
Saldo begroting jeugdhulp	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

7.7 Saldi

De begroting van Regio Hart van Brabant voor 2023 kan sluitend worden gepresenteerd met de inzet van cofinanciering.

7.8 Btw

De begrote bedragen in de begrotingen van Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant zijn exclusief btw. De in rekening gebrachte btw wordt in eerste instantie voldaan door Regio Hart van Brabant.

7.8.1 Regio Hart van Brabant

De btw die voor compensatie in aanmerking komt, wordt aan het einde van het boekjaar bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Zij kunnen deze btw via de declaratie BCF nog ten gunste van het boekjaar declareren, waardoor deze per saldo geen meerkosten vormen. Voorwaarde is wel dat de Wet BCF blijft bestaan en dat de Belastingdienst het toepassen van de transparantiemethode goedkeurt.

7.9 Meerjarenoverzicht 2023 - 2026

Meerjarenoverzicht Regio Hart van Brabant 2023 – 2026 (in €)

	Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Sociaal	976.414		1.002.777		1.029.852		1.057.658	
Jeugdhulp	136.204.000		136.204.000		136.204.000		136.204.000	
Fysiek	6.773		417.756		429.036		440.619	
Economie	111.169		114.171		117.253		120.419	
Tussentijdse bijsturing, domeinoverstijgend	50.000		51.350		52.736		54.160	
Bedrijfsvoering	963.051		989.053		1.015.757		1.043.182	
Subtotaal	138.711.407		138.779.107		138.848.635		138.920.040	
Dekking uit gemeentelijke bijdragen per inwoner		2.012.407		2.066.742		2.122.544		2.179.853
Dekking uit cofinanciering		495.000		508.365		522.091		536.187
Dekking uit gemeentelijke bijdragen Jeugdhulp		136.204.000		136.204.000		136.204.000		136.204.000
Subtotaal		138.711.407		138.779.107		138.848.635		138.920.040
Saldo begroting	-	-	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de volgende pagina.

7.9.1 Toelichting lasten

Vooralsnog is in de meerjarenbegroting voor de jaren tot en met 2026 bij alle thema's (exclusief jeugdhulp) uitgegaan van een gelijkblijvend uitgavenniveau, maar met een jaarlijkse indexering van 2,7%. Jaarlijks zullen op basis van de uitvoeringsprogramma's, die in nauw overleg met de diverse portefeuillehoudersoverleggen worden opgesteld, de lasten worden begroot.

7.9.2 Toelichting baten

Vooralsnog is in de meerjarenbegroting voor de jaren tot en met 2026 bij de geprognosticeerde baten uitgegaan van een gelijkblijvend inwoneraantal en van de hoogte van de inwonersbijdrage in 2023 (geïndexeerd met 2,7% per jaar). De dekking uit cofinanciering betreft voornamelijk de uitvoering van de Wet verplichte ggz. Die loopt naar verwachting door in de komende jaren en is eveneens met 2,7% per jaar geïndexeerd.

7.10 Taakvelden Regio Hart van Brabant

Hierna is de begroting opgenomen van de voorgeschreven taakvelden vanuit de nieuwe BBV. Deze begroting sluit aan op de opgenomen programmabegroting 2023.

Taakvelden (in €)

	2023	2024	2025	2026
0.1 Bestuur	2.507.407 N	2.575.107 N	2.644.635 N	2.716.040 N
0.8 Overige baten en lasten	138.711.407 V	138.779.107 V	138.848.635 V	138.920.040 V
0.11 Resultaten van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	136.204.000	136.204.000	136.204.000	136.204.000
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-

7.11 Incidentele baten en lasten

De gemeenschappelijke regeling moet volgens de Gemeentewet een overzicht van structureel en reëel evenwicht opnemen in de begroting. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn hier nadere regels over vastgelegd. Het algemeen bestuur en de financieel toezichthouder zijn daardoor in staat om vast te stellen of er sprake is van een structureel en reëel evenwicht. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele (meerjarige) lasten worden gedekt door structurele baten. In de opgestelde meerjarenbegrotingen 2023- 2026 zijn alleen structurele baten en lasten verantwoord. Incidentele baten en lasten zijn vooralsnog niet bekend.

7.12 Indicatoren

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn nadere regels vastgelegd over beleidsindicatoren die gehanteerd moeten worden voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de programma's en de programmaverantwoording. Op de volgende pagina's is een overzicht opgenomen van de indicatoren die van toepassing zijn voor de jeugdhulp binnen Regio Hart van Brabant. De percentages zijn afkomstig van CBS Statline en hebben betrekking op het eerste halfjaar 2021. Het betreffen voorlopige percentages.

Taakveld 6: sociaal domein

	Alphen-Chaam	Baarle-Nassau	Dongen	Gilze en Rijen	Goirle	Heusden	Hilvarenbeek	Loon op Zand	Oisterwijk	Tilburg	Waalwijk	Gemid.
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp in natura	8,5%	7,8%	12,2%	11,3%	10,6%	11,8%	8,5%	10,1%	9,6%	11,6%	12,1%	10,4%
Eenheid:	% van alle jongeren tot 18 jaar											
Bron:	CBS											
Toelichting:	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar											
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp met verblijf in natura	6,2%	11,0%	5,1%	6,9%	8,8%	6,0%	6,1%	10,4%	9,0%	11,2%	8,3%	8,1%
Eenheid:	% van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp											
Bron:	CBS											
Toelichting:	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp met verblijf ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp											
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	0,5%	0,9%	1,0%	1,1%	0,9%	1,1%	0,5%	0,8%	0,9%	1,4%	0,8%	0,9%
Eenheid:	% van alle jongeren tot 18 jaar											
Bron:	CBS											
Toelichting:	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar											
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming met verblijf in natura	Niet bekend	Niet bekend	20,8%	28,3%	65,2%	33,0%	62,5%	41,7%	60,0%	46,9%	58,8%	46,4%
Eenheid:	% van alle jongeren met jeugdbescherming tot 18 jaar											
Bron:	CBS											
Toelichting:	Het percentage jongeren tot 18 jaar met zowel jeugdbescherming als jeugdhulp met verblijf ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming											
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdreclassering	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	0,3%	0,2%	Niet bekend	Niet bekend	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%
Eenheid:	% van alle jongeren in de leeftijd 12 tot 23 jaar											
Bron:	CBS											
Toelichting:	Het percentage jongeren van 12 tot 23 jaar met jeugdreclassering ten opzichte van alle jongeren van 12 tot 23 jaar											

8 Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant

Tilburg, 23 december 2022

Th.L.N. Weterings

Voorzitter Regio Hart van Brabant

F.A.J. van Mil

Directeur Regio Hart van Brabant